

KURJER WARSZAWSKI

D. 31. Stycznia.

SOBOTA.

ROK 1829.

N° 30

WSPOMNIENIA.

Obłędzenie Połocka

1563.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Deputacja Towarzystwa Oszczędności ma honor zawiadomić Członków Towarzystwa iż w dniu 3 Lutego r. b. o godzinie 6 po południu w wieczór w sali Giełdy w gmachu Bankowym, odbędzie się posiedzenie Publiczną *Towarzystwa Oszczędności*, na którym Deputacja zda sprawę z czynności swoich, i ważne niektóre przedmioty do decyzji Zgromadzonych przedstawi. Na tem posiedzeniu nikt z osób do Towarzystwa nie należących nie zdawać się nie może. — *Henryk Lubieński.*

W ciągu 2ch tygodni kilkanaście dorosłych osób płci obojczy mieszkańców *Warszawy* dostało *naturalnej ospy*; niektóre z nich przed 30stu laty miały ospę naturalną zaszczerpiono. Żadne jednak z tych chorych nie umarło i niema niebezpieczeństwa utraty życia, przy gorliwem staraniu Lekarzy.

Za 100 zł: w Listach Zastawnych żądają zł: 85 gr: 22 i pół, daią zł: 85 gr: 15.

Komitet do rozdawania ofiar dla niebezpieśliwych Pogorzalców w Zamościu. Uwiadomia iż od dnia 1 Kwietnia inclusive do ostatniego Grudnia r. 1828, doszły następujące piśmięczne kwoty, jako to: 1) z Województwa Płockiego zł: 162 gr: 6. 2) z Województwa Sandomierskiego zł: 300, i takowe wmyśl Reskryptu Kommissji Województwa Lubelskiego z d. 22 Listop: na klasę uboższych Pogorzalców podzielone zostały; za to wsparcie niezszczęśliwych, składa jaknajczulsze podziękowania.

J. P. Andzelini (Angelini) Włoch, Professor języka i literatury Włoskiej, przybył

w tych dniach do tutejszej stolicy i życzy umieścić się przy której z tutejszych znakomitych rodzin, w obowiązku Instruktora. Umie przytem język francuzki równie iak ojczysty. Zaszczeryony jest najchłubniejszym świadectwy dostojnych osób. Najmilszem jego zatrudnieniem jest starownic prowadzić powierzoną mu młodzież. Wiadomość o nimu *P. Luperzyniego* w Resursie. (*P. Andzelini* jest autorem kilku dzieł ma talent *Improwizowania*.)

Artykuł nadesłany. — W kilku pismach publicznych czytaliśmy doniesienia o wynalazku rozmaitych maszyn, między którymi ma być także wynalazek szybkiego odbywania co do przędzy lnu i konopi. Zanosimy prośbę do wynalazców, czyby wygurowany dzisiaj przemysł nienastęrczył także wynalazku maszyny do łatwego miedlenia i pocierania tegoż włoczywa. Wynalazca takiej maszyny zasłażyłby sprawiedliwie na patent długiej swobody i szczególną nagrodę, oraz niewygasłą wdzięczność od Niewiast osobliwie klasy włociankiej pracę tę ręką wykonywać dotąd zniewolonych; sposób dotychczasowy bardzo wiele osobliwie ciężarym Matkom przyczynia się do ciężkich chorób, a wkońcu pozbawia ich życia. — *K. K. J. P. Obywatele K. P.*

Pamiętnika Warzaw: umiejętności czystych i stosowanych do Zeszyt Styczninowy wyszedł w drukarni Gdęczowskiego, zawiera: 1) Wstęp, w którym wydawcy tłumaczą się z celu pisma i z podziadu w niem przyiętego. 2) O teorii i wpływie jej na praktykę. 3) O instytucie Berlińskim dla poprawy moralnie ze-

psutych dzieci, przez Fr. Hr. Skarbkę. 4) O dziele K. Podczaszyńskiego, *Początki Architektury*, przez Garbińskiego. 5) Rozprawa W. Jastrzębowskiego M. F. o *odmianach powietrza i o fizycznych porach roku w naszym klimacie*; z raportu Pro: Skrodzkiego i Kitalewskiego. 6) Sposób P. Wochler otrzymania gliniku, glucynu i cytru. 7) O działaniu kwasu węglowego na rozkład wody stykającej się z żelazem. 8) O robieniu i użyciu sztucznego wapna wodotrwałego przy kanale Augustowskim; przez F. P. 9) Zaopatrywanie wodą mieszkańców Londynu. 10) Wiadomości krótkie o odkryciach, wynalazkach, zlepśzieniach. 11) Prośba o rozwiązanie wątpliwości; przez F. B. 12) Posiedzenie Publiczne Król: Warsz: Tow: Przy: N. 13) Dzieła nowe. Prenumerata na Pamiętnik Umie: w Warszawie rocznie zł. 38, kwartalnie zł. 10. Z pocztą na Prowincji roczna zł. 42, kwartał: 11. W Warszawie przyjmuje się u Wydawców, u Brzeziny, Glikshberga; tudzież w Kantorze Drukarni Gałęzowskiego; na Prowincji na wszystkich urzędach pocztowych.

Dzisiaj zimna stopni 3.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Niektóre gazety Paryżkie twierdzą, że wiadomość o powrocie 3ej części wojska *Francozkiego z Grecji do Tulonu* była iedną z wcale niespodzianych. — Dnia 21 z. m. na morzu srodzimnem, aszczególniej w bliskości *Malty* była okropna burza, wiele okrętów rozbiło się, i szkody są niezmiernie. — Przekonano się w *Stambule* o niemożności w terażniejszej porze roku zasilać stolicę żywnością, która jest opatrzona tylko na 3 miesiące, a tąż żywnością i wojsko stojące w okolicy *Stambułu* zasilone być musi. Dowóz żywności i na morza jest przerywany, przeczto głód może nastąpić. — W *Adryanopolu* i w *Stambule* wy-

stawiono drewniane zabudowania dla musztrowania żołnierzy. Gdyby w państwie *Ottomańskiem* niezbywało napiędądzach, nie byłoby tyle obawy. — Zapewniają że *Wice Król Egiptu* trudni się wysłaniem znacznego zapasu zboża do *Stambułu*. — Mówią że wszystkie twierdze *Morci* oddane będą dowódcy *Greckiemu Nikitasowi*, który z największą usilnością tworzy teraz korpus milicji *Greckiej*. Wkrótce zostanie *Rumelja* zupełnie uwolniona od *Turków* przez walecznego *Xięcia Ipsylantego*. W mocy *Tureckiej* znajduje się jeszcze zamek *Lepantu* który niedługo bronić się może. Dowódca *Grecki Kolohotroni* działa z innej strony przeciw *Missolongji*.

Wkrótce rozpoczną się posiedzenia Izby prawodawczych w *Paryżu*, rzadko kiedy publiczność oczekiwała na nie z taką niecierpliwością jak teraz. *Gazety* zapowiedziały, że o literaturze i wojnie nie będą miały miejsca donosić. — Pani *Katalani* bawiąc w *Glocester* odwiedzała tameczne więzienie a znalazłszy wielu nieszczęśliwych uwiezionych za małe długi, wstrzymała podróż i dała 2gi koncert na ich dochód, przezco 80 osób odzyskało wolność. Ta śpiewaczka swoim talentem już do 2ch milionów złp: zebrała dla ubogich.

Wyciątek z listu *Polaka* bawiącego w *Paryżu*; dnia 7 *Styczn. r. b.* — W ogóle *Teatra* tu tejsze od niejakiego czasu znacznie upadają, a mianowicie *Traiedja* *Francuzka* ze zgonem *Talmy*, straciła dawnych miłośników i zdaie się iż dla tego tak jest nie uczęszczana aby nie wznawiała w ich pamięci tej niepowetowanej straty; śmierć takiego *Artysty* musiała wpłynąć na stan *literatury dramatycznej*, nikogo bowiem nie sądzą równie zdolnym do godnego dzieła *Klasycznych* oddania, a w takim razie podrzędne utwory zajmują ich miej-

sce. Od czasu przybycia meiego do Paryża to jest: od 6ciu tygodni, widziałem 3 nowe Traiedje; lwsza z Szyllera naśladowana p. t. *Walensztejn*. Aktor *Zocanni*, który tak długo zwany był *Talmą* prowincjonalnym, grał dobrze główną rolę; a liczne zastosowania do ostatnich czasów, iak to zwykle teraz w Paryżu bywa, utrzymały traiedją. 2ga, *Elżbieta Francji*; rzecz taż sama co w *Dou Karlosie* Szyllera; i wiele też scen autor żywcem wziął z poety niemieckiego, iako to między innymi sławną scenę aktu 5 z *W. Inkwizytorem*: 3cia, *Olga czyli Sierota Rossyjska*; autor *P. Ancelot* podróżniac przez 6 miesięcy po państwie Rossyjskiem, miał sposobność poznania obyczajów miejscowych; przedmiot wziął z dawnych dzieiów tego narodu. Jest to wcalem znaczeniu Traiedją *Romantyczna*, rzecz odbywa się na górach *Kaukaskich*, dalej w *Kiowie* a wręście w samej *Moskwie*; zalecają się *komicznością w traiedji*!! sceny między wieśniakami, a ich piosnki wyjęte są z pieśni wiejskich Rossyj; dosyć trafnie wprowadzony malarz *Włoski*, stylem *Korynny* Pani *Stel*, opisuje rozkoszne Niebo swojej ziemi. Na rok bieżący, przyrzeczono kilka nowych Traiedji, a z tych dwie *Szatobryanda*. W przedstawianiu Traiedji, to mi się zdawało dziwnem, iż Aktorowie z najtraicniejszych położeń przechodzą ięśli nie do komicznych wyrażęń to przynajmniej do zwykłej rozmowy. Z Komedji grywają tu najczęściej dzieła *Moljera*, *Renjarda* i *Detusza*; 2 dopiero wziętem nowe Komedje; iedna *P. Żui* pod napisem *Intrygi Dworskie* i ta po pierwszej wystawie upadła; 2ga *Xiężna i Paż*, iuż ią grano 6 razy, winna poczęści *Pannie Mars* utrzymanie swoje. W Komedji *Moljera*, *Chóry z przywidzenia*, Aktor grający rolę chorego, siedział na temże krześle, na którym

zastąpił śmiertelnie *Moljer*, występując raz ostatni w tej sztuce. Najlepszy *Wodwil* nowy jest *Skriba*, pod tytułem *Malwina czyli Matężństwo ze skłonności*. Z Oper, najwięcej są uczęszczane *Mojżesz* przerobiony dla sceny francuzkiej *Rosyniego* i dzieło iego naśladowcy *P. Ober*, pod napisem: *Niema z Portici*. W obu tych sztukach są doskonałe maszynyerje a pyszne dekoracje pędzla *Cziczeri*, przedstawiają iuż to *Wezuwjusz* wyrzucający lawę i kamienie, iuż *gorejące miasto*, iuż *przejsie Żydów przez Morze czerwone* i *zatopienie Faraona* a wręście *Apoteozę Mojżesza* w ziemi obiecanej. Między Baletami trzyma ciągle pierwszeństwo ulubiony balet: *Mars i Flora*. Z nowych *Dravy* celują dwie, napisane według romansu *Koopera* i obie wydane pod iednym tytułem *Szpieg*. Policzyc ie należy do lepszych utworów tego rzędu. Mellodramy są i teraz w Paryżu ulubionym rodzajem dzieł scenicznych; co dzień ie grywają w 3 Teatrach i nigdy im widzów nie braknie; najslawniejsze z tych dziwacznych płodów z roku zeszłego są: *Polder czyli Kat Amsterdamski*, od *Września* wciąż grywany, wystawia okropność tego stanu który bywa dziedzicznym w iednej rodzinie; dalej *Desruca* sławny *Otruwacz* z czasów rewolucji francuzkiej; a nakoniec *Doktór Faust* naśladowany z *Getego*; sztuka nic niewarta, sławna tylko z dekoracji, są wniej bowiem i piękta, i nieba, i czysciec i pola elizejskie, pierwszą w niej rolę gra *Djabel Mefstofeles*, tańczy walca z wieśniaczką a to stanowi także główną sztuki ozdobę; wręście złe balety dokończają zupełnego wrażenia. *Cyrk Frankoniego* i iego konie ściągają teraz tłumy publiczności Paryzkiej, wystawiając *Obłęzenie Saragosy*.

DONIESIENIA.

Idącemu wczoraj ulicą Senatorską i Rymarską na

Leszno, wypadło sześć Kluczyków z kółkiem, Scyzoryk podwójny angielski oprawny w kość z brzegami mosiężnymi, a nadewszystko Woreczek zielony z girlandą z róż sztydelkową robotą, ściągany na sznurczki, zakążone gałkami. Znalazca za oddanie Kluczyków do Murgrabiego Liceum Warszawskiego w Pałacu Kazimirovskim, otrzyma nadgrody dwa Ruble, za oddanie także Woreczka Dukata.

Doniesienie Loteryjne z Kantoru Werthejma.

Losów do 1szej Klasy 35tej Loterji w następujący Wtorek dnia 3 Lutego r. b. ciągnąć się mającej, całkowitych po złp: 12 gr: 15, cwiertciowych po złp: 3 gr: 4, w moim Kantorze jeszcze dostać można, *A. Werthejm*, Nr 385 na Krakowskim Przedmieściu w domu W. Ryxa.

Sklep z wielkim Pakkamerem i z Piwnicami, w którym Handel Kórzeni i Winy od lat kilkudziesiąt eksystował, w Ryunku Starego Miasta Nr 42 jest do nającia; a to od Wielkiej Nocy r. b. Jaz też zaraz po skończeniu w dniu 3 Lutego zaczynającej się Aukcji po niegdy Janie Borońskim na różne towary Korzenne, farby Malarskie, Wina różnych gatunkach, Fałansy, Porcellany, Materiały Apteczne, i tym podobne. Życzący sobie nająć, uda się do P. Dorantowicza głównego Opiekuna mietlnich Borońskich przy ulicy Sto. Janskiej Nr 13.

W Kantorze Loterji Klasyycznej Felixa Kierzkowskiego, przy ulicy Freta Nr 255, Losów do 35 Lot: całych i cwiartek dostać można aż do dnia 3 Lutego w którym się tejez ciągnięcie odbywać będzie. — *Felix Kierzkowski.*

Niżej podpisany donosi niniejszym szanownej Publicznosci iż swój Handel z Mąką przeniósł z ulicy Zakroczymskiej z pod Nr 1832 pod Nr 359. przy Ryunku Nowego Miasta w P. Duwego, polecając się łaskawym względom iak dawniej; zapewniając dobrą i zdrową Mąkę i umiarkowaną cenę. — *Karól Wejnert.*

W tych dniach nadszedł świeży transport Masła Litew: przy ulicy Bielańskiej Nr 601, w domu Kamińskiego i sprzedaje się za inierną cenę.

Francuz, posiadający język Polski, i upoważnienie do dawania lekcji prywatnych w Stolicy; zawiadamia osoby życzące brać lekcje języka Francuzkiego, aby się o nim w składzie muzycznym Pana L. Magnusa przy ulicy Miodowej w domu Kronenberga dowiedzieć raczyły.

W domu pod Nr 2449 przy ulicy Żelaznej są do-

szczenia Kocz poczwórny, Dorózka rossyjska, Sanki, Bryczka kryta i Szory angielskie zupełnie nowe na 4ry Konie; chcę kupna mający, raczy się zgłosić do właścicieli wspomnianego domu.

Kto ma do zbycia Kolonj, najdalej o mil dwie od Warszawy odległą, z tej strony Wisły, zechce zgłosić się do Drukarni Kurjera, gdzie poweźmie wiadomość o adresie osoby życzącej nabyć taką Kolonj.

Niżej podpisany Tapicer ma honor donieść Szan: Publ: iż przybył do tutejszej stolicy po iedynostelniej podróży, w której po najznaczniejszych miastach we Francji i Niemczech rozmaite roboty Tapicerskie z zadowoleniem wygotowywał, podchlebia sobie że i tutejszej P. Publ: z swoją Tapicerską robotą, która w najnowszym guście celować będzie, zadosyć uczyni, mieszka na ulicy Miodowej w Pałacu W. Grabowskiego pod Nrem Stacji 22.

Frydrych Leopold Gerum.

Kocz wcale nie używany najnowszego fasonu, poczwórny, fundamentalnie zbudowany, bardzo porządny, i Koń Anglizowany gajady, piękny do Karykła lub Karety, także Brapierje Grodenablowe na cały Pokój już używane, niemniej dwa Piece żelazne, są za pomierną cenę do sprzedania przy ulicy Pięknej pod Nr 1713 przyległej Alei.

Przy ulicy Boczej pod Nr 2609 za Zamkiem jest do wynajęcia od Wielkiej Nocy r. b. Sklep na skład Wódki, Stancja na Szynk, wraz z Ogrodem, Kregolnią, Altaną Billardową i z wszelkimi porządkami w Ogrodzie. Informacja u Gospodarza także mieszkającego.

Przy ulicy Elektoralnej i rogu Orlej pod Nr 748 w oficyynie po prawej ręce na dole, jest kilka Pantaljonów nowych, w najnowszym guście z mocnym toztem, każdego czasu do nabycia lub do wynajęcia.

Transport świeżych Sledzi Holenderskich nadszedł przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod Nr 428 na drugim piętze, cena Achtelka zł: 28, pół Achtelka złotych 14.

Pantaljon Wiedeński o sześciu oktawach jest zwolnej ręki do sprzedania za bardzo pomierną cenę; dowiedzieć się można w Handlu Jana Dechowskiego na Nowem Mieście pod Nr 326.

Wczoraj wyciągnięte Nra 11. 38. 55. 26. 42. TEATR. Jutro wznowiona historyczna Drama *Edgar czyli Wgniszczenie Wilków w Anglii* i 2gi raz nowy Balet *Młoda Bohaterka*.